

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نویدندگان: حبیب الله دلیمی جلودار، معصومه نوروزیان عزیزی

زیارت؛ الگوسازی و الگوپذیری

ضرورت

انسان برای سیر در هر جهت از تعالی یا خلاف آن،
به الگو نیازمند است؛

خداوند، معصومین (علیهم‌السلام) الگوی بسیار
مناسب برای تعالی بشر معرفی کرد.

یکی از راه‌های مهم و تأثیرگذار ارتباط با انسان‌های
الگو، زیارتشان است.

یافته‌ها

دو اثر مهم :

اول: زیارت شونده، شخصیت محبوب و برجسته زائر می‌شود و این محبوبیت و دل‌بستگی، موجب می‌شود تا زائر خود را به محبوب خویش شبیه سازد و اصول، روش و اهداف آن محبوب را سرلوحه زندگی خود قرار بدهد.

دوم: از این مسیر فضایی چون: توحید باوری، خود سازی، خضوع و خشوع، شکرگزاری، از خود گذشتگی، مهر ورزی، دگر دوستی، ظلم ستیزی، امید پروری، اتحاد و همبستگی، تبادل فرهنگ‌ها و... را به دنبال دارد.

زیارت و الگوسازی

★ توحید باوری

★ خود سازی

★ خضوع و خشوع

★ شکر گزاری

★ ظلم ستیزی

★ اتحاد و همبستگی

★ امید پروری

زیارت و الگوپذیری

★ مهرورزی و از خودگذشتگی

★ دگردوستی

★ تبادل فرهنگ

توحید باوری

پرورش دهنده روح انسان: توحید باوری
طریقت توحید باوری: محبت اهل بیت (علیهم السلام)
پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند:
«هر کس در حیاتم و بعد از مرگم من را زیارت کند به تحقیق
خداوند را زیارت کرده است.»
نتیجه: زیارت همچون پلی است که انسان ها را به
توحید باوری می رساند.

خودسازی

زیارت امین الله:

«با صبر و شکیبا هنگام نزول بلای خود، شکرگزار مزید نعمت‌های ظاهر، و متذکر نعمت‌های باطن خود بگردان.»

نتیجه: وجود صبر و شکیبایی در چنین افراد پاکی به عنوان مرییان تزکیه نفس، خود دلالت بر خودسازی است.

خضوع و خشوع

معصومین (علیهم السلام) متصف به صفات خضوع و خشوع اند، زمانیکه زائر به حضورشان شرفیاب می شود آن فضا بر زائر نیز اثر می گذارد و او را در مسیر خاشعانه قرار می دهد.

حضرت موسی (علیه السلام) وقتی به سرزمین مقدس طور وارد می شوند، خداوند به او فرمان می دهد: «فاخلع نعلیک انک بالواد المقدس طوی» (طه/۱۲)

شکرگزاری

**حضور در اماکن مذهبی: باعث اقرار بر شکرگزاری است؛
چون نعمت بزرگی نصیبش گشته است.**

امام صادق (علیه السلام) :

**«إِذَا ذَكَرَ أَحَدُكُمْ نِعْمَةَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَلْيَضَعْ خَدَّهُ عَلَى التُّرَابِ
شُكْرًا لِلَّهِ»** "هرگاه هریک از شما، نعمت‌های خدا یاد می‌کند
صورت بر خاک بگذارد و شکر خدا به جا آورد."

ظلم ستیزی

امام حسین (علیه السلام) در نامه‌ای به سران کوفه می‌فرماید:

«پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) در زمان حیاتش فرمود: اگر حاکمی ستمگر سر کار بیاید که حرام خدا را حلال کند، پیمان الهی را بشکند و با سنت پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) به مخالفت برخاسته و در میان بندگان، راه گناه و دشمنی در پیش گیرد، ولی او در مقابل چنین حاکمی، با عمل یا با گفتار، اظهار مخالفت نکند، بر خدا است که این فرد (ساکت) را به جایگاه همان طغیانگر، (در جهنم) داخل کند.»

اتحاد و همبستگی

در زیارت علاوه بر همدلی بین امام و زائر، همدلی بین زائران نیز صورت می گیرد.

وجود امام حسین (علیه السلام) در ایجاد همدلی بگونه ای است که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند:

«إِنَّ لِقَتْلِ الْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا»

نتیجه: شهادت امام حسین (علیه السلام) در قلوب مؤمنین همچون حرارتی، شعله های اتحاد و همبستگی را جرقه زده و تا ابد سرد نخواهد کرد.

امید پروری

امید آفرینی در جامعه کبیره :

«و مَعْدِنَ الرَّحْمَةِ» "کانونِ رحمت"؛ «أَوْلِيَاءَ النَّعَمِ» "ولی نعمت‌ها"؛ «وِ كَهْفِ الْوَرِيِّ» "و پناه خلقِ عالم"؛ «السَّلَامُ عَلَى مَحَالِّ مَعْرِفَةِ اللَّهِ وَ مَسَاكِنِ بَرَكَهٖ اللَّهُ وَ مَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ» "سلام بر جایگاه‌های معرفت خدا و مسکن‌های برکت الهی و کانون‌های حکمت خدا" (ابن بابویه، ۱۴۱۳، ج ۲، ص ۶۱۰)

زیارت و التَّوْبَةُ

مهرورزی و از خودگذشتگی

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم :

«کسی که مؤمن مسافری را یاری دهد خداوند ۷۳ ناراحتی را از او دفع کند و در دنیا و آخرت او را از هم و غم پناه دهد و بلای بزرگی را که در روز اجتماع مردم (فردای قیامت) با آن روبه روست مرتفع سازد.» (حرعاملی، ۱۴۰۹، ج ۱۱، ص ۴۲۹)

دگر دوستی

امام صادق (علیه السلام) می فرماید:

«ارواح، لشکریانی هستند آراسته و مرتّب، پس آنها که به واسطه اتفاق رأی و اتحاد میثاق با هم آشنا شده‌اند در این عالم بینشان انس و الفت است و آنها که با هم آشنایی نداشته بلکه یکدیگر را انکار نمودند، در نتیجه در دنیا بینشان اختلاف پیدا می‌گردد.» (کوفی‌اهوازی، ۱۴۰۴، ص ۳۹؛ ابن بابویه، ۱۳۸۰، ج ۱، ص ۲۹۷)

تبادل فرهنگے

زیارت طریقت تبادل اعتقادات، ارزش‌ها، ہنجارها و عادات به یکدیگر است. ✨

تبادل فرهنگی از طریق زائران در سطح جوامع باعث تحکیم تفاهم‌ها و گسترش روابط دوستانه میان جامعه میزبان و مهمان در سطح ملی و بین ملی خواهد شد. ✨

نتیجه

زیارت موجب:

- ☆ گسترش باور توحیدی؛
- ☆ پاک گردانیدن قلب‌ها از آلودگی و رهنمود در مسیر خودسازی؛
- ☆ نهادینه شدن رفتار خاضعانه؛
- ☆ گشوده شدن زبان به شکرگزاری؛
- ☆ تقویت روحیهٔ ظلم ستیزی؛
- ☆ ایجاد اتحاد و همبستگی؛
- ☆ وجود صفت مهرورزی و گذشت؛
- ☆ نوع دوستی، بین مسلمان و غیرمسلمان؛
- ☆ وقوع انسجام، وحدت، همدلی و تبادل فرهنگی که ثمرات آن، درک متقابلی نسبت به جوامع.

الحمد لله رب العالمين

